

EVALUATIE- beleid

Onder evaluatie verstaan we het beschrijven en beoordelen
van leerprestaties en de ontwikkeling van het kind.
In deze nota beschrijven we de manier waarop wij de behaalde resultaten
bij onze leerlingen meten
en overbrengen naar anderen (leerlingen, ouders, leerkrachten, ...).

Inleiding

Op het niveau van het leren merken we dat maatschappelijke veranderingen scholen uitdagen om, naast instructie en opbouwen van kennis, ook werk te maken van competentie-ontwikkeling.

Op het niveau van het onderwijzen is meer dan ooit het besef gegroeid dat het onderwijsproces moet rekening houden met leerlingenkenmerken bij het realiseren van de onderwijsdoelen. Het stelt ons in staat om elke leerling te leiden naar een kwalificatie die aansluit bij zijn/haar talenten en interesses.

De meeste toetsen zijn de evaluatie van een product. Dit product evalueren we met een cijfer. Niet alle vakken of deelvakken worden gequoteerd met een cijfer. Niet alle testen zijn meetbaar. Dikwijls gaat dit gepaard met een proces. Dit proces wordt door een zachte evaluatie beoordeeld (samenwerken, interesse, ..., werkjes rond muzzo, lichamelijke opvoeding).

Rekening houdend met de beginsituatie en vorderingen (nagegaan door testing of observatie) wordt er gedifferentieerd gewerkt.

Niet alle leerlingen zijn even taal- of wiskundig aangelegd. Via een klassikale map en een groeiboekje per leerling brengen we de evolutie van de meervoudige intelligentie in kaart.

Doel

We omschrijven **evalueren** als een activiteit waarbij leerkrachten

- **informatie verzamelen** over de leerprestaties van hun kleuters/leerlingen;
- er **een oordeel over uitspreken**;
- en die **rapporteren**.

De algemene principes van evaluatie in het basisonderwijs

De evaluatie is gericht op het leerplan

In de eerste plaats is de evaluatie erop gericht om na te gaan of kinderen de leerplandoelen bereiken. Dat houdt in dat de leerplandoelen op een deskundige manier moeten worden geëvalueerd. De eindbeslissing (overgaan/overzitten/attestering) is louter gebaseerd op bereiken van doelen uit het leerplan.

Een positief en veilig leer- en evaluatieklimaat in de klas creëren

Kinderen moeten zich veilig voelen. Fouten maken mag en de kinderen moeten ervaren dat je uit fouten veel kan leren.

De evaluatie is gericht op begeleiding

Een goede evaluatie staat ten dienste van het leren. Dit wil zeggen dat evaluatie gepaard gaat met gerichte feedback, zowel over de prestatie als het leerproces van het kind, en aanleiding geeft om te sleutelen aan het leerproces.

Dikwijls zoomt de evaluatie enkel in op de prestatie van het kind om na te gaan in hoeverre de gestelde leerdoelen bereikt worden. De prestatie van het kind is echter het resultaat van een complex proces dat beïnvloed wordt door verschillende factoren.

'Achter de schermen' gaan kijken kan heel wat bijkomende informatie opleveren en een aanzet geven tot een betere ondersteuning. Het is belangrijk dat de leraar gedetailleerd probeert te achterhalen welke factoren de prestatie van het kind hebben beïnvloed. Een test snel nakijken, een foutanalyse, een gesprekje, ... kunnen hier wonderen doen. Kinderen moeten met de feedback iets kunnen aanvangen voor het verdere verloop van het leerproces.

De evaluatie is onderdeel van het onderwijsleerproces

Evaluëren is een onderdeel van de dagelijkse didactische praktijk van leren en onderwijzen; het is er mee verweven.

Formele (vb. beoordeling van een opdracht) en informele (vb. observaties tijdens de dagelijkse leeractiviteiten) evaluatiemomenten leveren relevante informatie op over het leerproces.

De evaluatievormen zijn gevarieerd

De algemene betrouwbaarheid van de evaluatiepraktijk wordt groter als de leraar een gevarieerd aanbod aan evaluatievormen inzet.

Naast de toetsen is er nog een grote waaier aan andere evaluatievormen die we als informatiebron kunnen gebruiken: observatie, een tentoonstelling, een prestatie, een presentatie, ...

Deze variëteit aan evaluatietaken levert elementen op die een gedetailleerd en genuanceerd beeld schetsen van het leerproduct en leerproces van kinderen. Het komt er dus op aan om de juiste evaluatievorm te kiezen. Voor de evaluatie van een les wiskunde hanteren we andere vormen dan voor een groepswork.

De evaluatie gebeurt samen

De leerkracht is niet de enige die het leerproces stuurt en achteraf verantwoordelijk is voor de evaluatie. Hij heeft een eerder begeleidende rol en staat samen met de kinderen in voor de evaluatie. Dat kan zowel voor, tijdens als na de eigenlijke evaluatie.

Daarnaast kan de leerkracht ook informatie inwinnen bij de zorgcoördinator, de vakleerkrachten en de collega-leerkrachten.

De mate van betrokkenheid van kinderen varieert natuurlijk naargelang de leeftijd van de kinderen. Naarmate de schoolloopbaan van kinderen vordert, draagt de leerkracht steeds meer verantwoordelijkheid over aan de kinderen:

- leerlingen evalueren zichzelf, leren nadenken over het leerproces, zelfreflectie
- leerlingen evalueren medeleerlingen

De evaluatie is er om te reflecteren op de eigen onderwijspraktijk

De leerkracht kan de evaluatiegegevens ook gebruiken om kritisch te reflecteren op zijn onderwijspraktijk. Lag het lestempo misschien te hoog/te laag? Kan hij beter een andere werkvorm gebruiken om de leerstof aan te brengen? Moet hij sterker inzetten op pre-instructie voor sommige kinderen?

Beeldvorming

Kleuteronderwijs

We leren onze kleuters in het begin van het schooljaar kennen door middel van:

- informatiegegevens van ouders of andere begeleiders;
- spontane observatie (voortdurend);
- gerichte observatie: bewegingsopvoeding, speelleerblaadjes, vrij spel;
- gegevens van de klastitularis;
- gegevens uit leerlingendossier.

Observatie: Onder observatie verstaan we het gericht kijken naar de gedragingen van het kind. Hierdoor kan de kleuterleidster de ontwikkeling van het kind op de voet volgen en kan zij een aangepaste begeleiding verzekeren. Daarbij krijgt het kind alle kansen om naar eigen aanleg zijn 'ik' optimaal te ontwikkelen. De kleuterleidster noteert in de loop van het schooljaar op regelmatige basis de resultaten van observatie, om nadien, bij te sturen waar nodig.

Het individueel begeleidingsdossier: In de kleuterschool wordt voor het kind vanaf het begin een leerlingendossier met een aantal informatieve gegevens aangelegd. De observatielijst is hiervan een belangrijk onderdeel. Deze wordt regelmatig door de kleuterleidster ingevuld op basis van de resultaten van de observaties tijdens de instructiemomenten. Aansluitend hierop wordt het leerlingendossier van zorgkinderen besproken met de directie, de kleuterleidsters en het zorgteam. Bij de bespreking van de 5-jarigen trachten we ook de leerkracht van het eerste leerjaar te betrekken.

Lager Onderwijs

Wij leren onze leerlingen in het begin van het schooljaar kennen door middel van:

- informatiegegevens van ouders;
- gegevens van het leerlingendossier
- overgangsbepalingen;
- informele gesprekken met vorige leerkracht;
- rapporten vorig schooljaar + dossieropvraging andere scholen;
- spontane en gerichte observatie via het leerlingvolgsysteem;
- observatietoetsen om beginsituatie na te gaan (begin schooljaar);
- oudercontacten.

Deze vorderingen hebben niet alleen betrekking op kennis en vaardigheden, maar ook op gedragingen en houdingen als inzet, zelfstandigheid, initiatief, nauwkeurigheid, zorg en orde, sociaal gedrag, volledigheid, tempo, studiehouding, leren leren.

Hierdoor komen we aan een product- en procesevaluatie waarbij rekening gehouden wordt met de eigenheid van alle leerlingen.

Evaluatiemiddelen

Kleuteronderwijs

Alle kleuterleidsters vullen een individueel begeleidingsdossier in met:

- eigen observaties
- aangevuld met gegevens uit het kindvolgsysteem

2 KK: Rekestest Dudal

3 KK: Rekestest in november; Toetertesten in februari

Lager Onderwijs

Een toets is de parameter om een diagnose, remediëring op te bouwen.

Wij meten en waarderen permanent de behaalde resultaten bij onze leerlingen door:

- spontane en gerichte dagelijkse observatie;
- spontane en gerichte klas- en/of individuele gesprekken;
- formatieve toetsen
  - dagelijkse inoefentaken en overhoringen;
  - toetsen na elke leerstofstap;
  - toetsen voor wiskunde-taal-WO na elk hoofdstuk;
- summatieve toetsen: grotere hoeveelheden leerstof (in 5 en 6 per trimester);
- leerlingvolgsysteem: testen spelling en wiskunde begin-midden-eind schooljaar;
- AVI-leestesten: midden en einde schooljaar;
- procesgerichte evaluatie voor muzische en lichamelijke opvoeding (zachte evaluatie);
- observatie van meervoudige intelligentie via het groeiboekje (over de talenten) (zachte evaluatie).

Overzicht

	Wiskunde	Taal	WO	Andere
1 ^{ste} lj	Alle toetsen zijn vooral formatief en worden beoordeeld met ZG-G-M-NG	Idem Wiskunde Toetsen van lezen, auditieve synthese, schrijven, luisteren en spreken, begrip- pend lezen vanaf januari	Toetsing van parate kennis, beoordeling met zachte evaluatie	Muzo: zachte evaluatie- procesgericht Godsdienst: beoordeling met zachte evaluatie
2 ^{de} lj	Vooraf formatieve toetsen, methodegebonden, soms eigen toetsen (harde evaluaties)	Formatieve toetsen (flitsdictees) Summatieve toetsen (weektoetsen, thematoetsen) Harde evaluaties	Summatieve toetsen, per thema met zachte evaluatie	Muzo: zachte evaluatie- procesgericht Godsdienst: summatieve toets per thema met zachte evaluatie
3 ^{de} lj 4 ^{de} lj	Formatieve toetsen (vooral harde evaluaties per deelgebied) Summatief (grotere inhouden, per maand of 2 maand) Zachte evaluatie (huistaken, permanente observaties)	Formatief (flitstoetsen) Summatief (eind thema) Zachte evaluatie (ind. oefenen, evaluatie van elkaar bij spreekoefeningen) Zachte evaluaties bij lees- en schrijfopdrachten en zelfevaluaties (voor 4 ^{de} lj)	Formatieve, harde evaluatie na elk thema (open en gesloten boek) Zachte evaluatie (verkeer)	Muzo: zachte evaluatie- procesgericht Godsdienst: vooral zachte evaluatie (werkboekjes) en summatieve toets na elk thema

* Flitstoetsen, -dictees zijn testjes die afgenomen worden op het einde van de les, om te zien of de les begrepen is, maar tellen niet mee voor het rapport

5 ^{de} lj 6 ^{de} lj	Formatieve toetsen (methodegebonden, harde evaluaties) Summatieve evaluatie (om de 6 weken, op het eind van elk trimester) Zachte evaluatie (zelfevaluatie, strategieën bespreken, ...)	Formatieve evaluaties (na elk thema) Summatieve evaluaties (per trimester) Zachte evaluatie: elkaar evalueren op vooraf afgesproken aandachtspunten	Formatieve, harde evaluaties na elk focusthema zowel open als gesloten boek Vooral summatief (op het eind van elk trimester)	Muzo: zachte evaluatie-procesgericht Godsdienst: zachte evaluatie na elk thema, ook groepswerken, klasgesprekken, spreekoefeningen
Frans: Harde evaluaties (schrijven, luisteren, spreken en lezen, na 4 hoofdstukken) zowel formatief als summatief Zachte evaluaties (o.a. bijsturen van uitspraak)				

Harde evaluatie: beoordeling met cijfers
 Zachte evaluatie: mondelinge beoordeling, vooral gericht op het proces en attitudes

Elk kind krijgt 2x per schooljaar een rapport **Lichamelijke Opvoeding**.
 Hier beoordelen de leerkrachten vooral processen van aanleren van technieken en attitudes.

Rapportering

Kleuteronderwijs

Onze evaluatiegegevens brengen we over:

- mondeling aan de ouders bij oudercontacten;
- bij occasionele gesprekken;
- via meegeven van speelleerblaadjes, knutselwerkjes, ... ;
- tijdens overlegmomenten.

Als ouder kan je steeds op de hoogte blijven van de ontwikkeling van je kind en de gebeurtenissen in de school door onder meer:

- gesprekken met de kleuterleidsters tijdens oudercontacten op initiatief van de school of op aanvraag van de ouders of de directie/zorgteam;
- informatie- en gespreksmomenten;
- informele contacten met de kleuterleidsters voor en na de activiteiten of na afspraak;
- het heen- en weermapje;
- schriftelijke mededelingen door de directie of kleuterleidster;
- rechtstreeks betrokken worden bij het klasgebeuren door mee te werken aan activiteiten;
- contacten met het Centrum voor Leerlingbegeleiding (CLB).

Lager Onderwijs

Onze evaluatiegegevens brengen we over via:

- het puntenrapport (4x of 5x per jaar);
- mondelinge rapportering tijdens de individuele oudercontactavonden;
- occasionele gesprekken (formeel/informeel);
- agenda: als communicatiemiddel tussen ouders en school, deze moet dagelijks worden ondertekend door de ouders;
- toetsen ter ondertekening;
- gesprekken op afspraak i.v.m. de ontwikkeling van het kind. Dit gebeurt op aanvraag van zorgteam, leerkracht of ouders of andere betrokkenen.

Op aanvraag kunnen ouders een dubbel van het rapport ontvangen.

Als ouder kan je tevens op de hoogte blijven van de vorderingen van je kind d.m.v.:

- de werkboeken en/of lesmappen;
- huiswerken: zelfstandig uit te voeren opdrachten als inoefening van de lessen;
- contacten met CLB

Samenwerking met externen

De samenwerking om de evaluatie te verfijnen gebeurt met:

- CLB: samenwerking voor kinderen met leermoeilijkheden en –achterstand, gedragsproblemen, oriëntatietesten (in het 6de leerjaar);
- externe logopedist: taalproblemen, leerproblemen;
- revalidatiecentrum: leermoeilijkheden;
- medewerkers van externe begeleidingscentra;
- GON-begeleiding (Geïntegreerd ONderwijs)

Verwachtingen naar ouders toe

Communicatie is het middel om op de hoogte te blijven van het doen en laten van uw kind op school.

Daarom vragen wij om:

- de agenda dagelijks te controleren;
- tijd maken om huistaken te begeleiden;
- briefwisseling grondig te lezen;
- ingaan op uitnodigingen voor oudercontacten, infoavonden, extra gesprekken op uitnodiging van het zorgteam, ... ;
- open staan voor opvolging indien het ook moeilijk gaat;

Slotbemerking

Dit evaluatiebeleid maakt deel uit van het Schoolwerkplan en wordt daarin ook bewaard. In een werkmoment tijdens de personeelsvergadering werden gegevens verzameld.

Deze nota werd voorgesteld op de ouderraad/schoolraad van januari 2014 en nadien via de website van de school kenbaar gemaakt aan de ouders.

Tijdens de infoavonden worden de verwachtingen naar de ouders toe uitgelegd.